

Varhaiskasvatus (tulosalue)

Tilivelvollinen: Varhaiskasvatuspäällikkö

Toiminta-ajatus ja tehtävät

Varhaiskasvatuksella tarkoitetaan lapsen suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostamaa kokonaisuutta, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka (Varhaiskasvatustalaki 1§). Varhaiskasvatus pohjautuu Varhaiskasvatustalakiin, Valtakunnallisiin varhaiskasvatussuunnitelman perusteisiin (OPH2022), paikalliseen varhaiskasvatussuunnitelmaan ja kunkin lapsen omaan varhaiskasvatussuunnitelmaan. Varhaiskasvatuksen tavoitteena on edistää lasten tasapainoista kasvua, kehitystä ja oppimista. Varhaiskasvatus on osa suomalaista koulutusjärjestelmää.

Varhaiskasvatuksen järjestämiseen liittyvistä asioista säädetään pääosin varhaiskasvatustalassa tai -asetuksessa. Varhaiskasvatusta suunniteltaessa, järjestettäessä tai tuotettaessa ja siitä päätettäessä on ensisijaisesti huomioitava lapsen etu.

Tulosalueeseen kuuluu lakisääteinen lasten kotihoidon tuki.

Päiväkotihoido (tulosityksikkö)

Toiminta-ajatus ja tehtävät

Kunnilla on velvollisuus järjestää varhaiskasvatusta kaikille alle kouluikäisille lapsille.

Varhaiskasvatuksella on monia tehtäviä. Varhaiskasvatus tukee lapsen kasvua, kehitystä ja oppimista, edistää lasten tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta, ehkäisee syrjäytymistä ja tukee huoltajia kasvatustyössä ja mahdollistaa heidän osallistumisensa työelämään tai opiskeluun. Lisäksi varhaiskasvatuksessa opitut tiedot ja taidot vahvistavat lasten osallisuutta sekä aktiivista toimijuutta yhteiskunnassa.

Varhaiskasvatuksen henkilöstö tukee lapsen kasvua ja kehitystä yhdessä vanhempien kanssa vanhemmuutta kunnioittaen.

Varhaiskasvatuksen toimintaa suunnitellaan ja toteutetaan lapsilähtöisesti ja monipuolisia työtapoja käyttäen varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden mukaisesti. Tavoitteena on lapsen oppimisen ilo. Varhaiskasvatuksen toiminta toteutetaan kokopäivä pedagogiikkana ja pääasiassa pedagogisissa pienryhmissä. Pienryhmätoiminnan tavoitteena on, että jokainen lapsi tulee nähdyksi ja kuulluksi omana itsenään. Toiminnan porrastamisella mahdollistetaan pienryhmien joustava toiminta sekä tilojen ja lähiympäristöjen monipuolinen käyttö.

Varhaiskasvatusta on järjestetty vuonna 2025 päiväkotit Satakielessä ja päiväkotit Kuperkeikassa. Viskaritoimintaa (5-vuotiaille) on järjestetty päiväkotit Satakielessä ja päiväkotit Kuperkeikassa (Akapohjantie 19). Viskariaika, ma-pe klo 9–13, on ilmaista perheille. Esiopetusta on järjestetty Satakielen eskarissa (Kirjolakatu 5) ja Kuperkeikan päiväkodissa (Akapohjantie 19).

Toiminnan painopistealueet 2025–2027

Parikkalassa varhaiskasvatuksen painopistealueina ovat liikunta, leikki ja positiivinen pedagogiikka.

Sisällöt avattu tarkemmin varhaiskasvatuksen toimintasuunnitelmassa 2025–2026.

Parikkalan varhaiskasvatus lähti tammikuussa 2025 mukaan Karvin ylläpitämään Valssi-kansalliseen laadunarviointijärjestelmään, jonka tarkoituksena on tukea järjestäjiä ja palveluntuottajia heidän laadunhallinnassaan. Valssi on monipuolinen digitaalinen palvelu, jolla voidaan toteuttaa arviointitiedonkeruita, saada toimijakohtaisia arviointiraportteja, tuottaa arvioinnin toimipaikkakohtaisia yhteenvetoja sekä julkaista toimijan lakisääteisiä arviointituloksia. Parikkalan varhaiskasvatuksen ensimmäinen laadunarviointiteema (kevät 2025) oli henkilöstön keskinäinen vuorovaikutus. Tavoitteeksi kyselyjen ja keskustelujen myötä nousi rauhallisuus ja kiireettömyys arjessa. Tavoitteen toteutumista seurataan

Varhaiskasvatuspäällikkö osallistuu maakunnalliseen ohjausryhmään (Etelä-Karjala) ja Loisto-kehittämiskeskukseen (Kaakkois-Suomi). Opetushallituksen koordinoiman varhaiskasvatuksen kehittämiskeskus Loiston tavoitteena on vahvistaa varhaiskasvatuksen alueellista ja kansallista kehittämistä.

Olelliset tapahtumat tilikaudella

Tammikuussa 2025 kaikilla iltatiimit, johon varhaiskasvatuspäällikkö ja varhaiskasvatuksen esihenkilö osallistuivat

Lastenhoitajien ja avustajien palaveri tammikuussa 2025. Opettajien palaverit säännöllisesti kerran kuukaudessa. Painopistealuetiimit kerran kuukaudessa.

Lauantaina 8.2.25 koko varhaiskasvatuksen henkilöstön koulutuspäivä. Tuettu leikki.

Aluehallintoviraston ohjaustapaaminen 6.3.25 (varhaiskasvatuspäällikkö ja esihenkilö)

Saaren päiväkodin ryhmät kiinni 7.7.-3.8.2025. Hoito järjestettiin sulkuaikana päiväkotia Satakielellä sitä tarvitseville.

Työntekijöiden suunnittelu- ja kehittämispäivä 5.8.25.

Hätäensiavun päivitys tammikuussa. Alkusammutuskoulutus kaikille työntekijöille elokuussa.

Lauantaina 4.10.25 koko varhaiskasvatuksen henkilöstön koulutuspäivä yhdessä Rautjärven ja Ruokolahden kanssa. Inklusiivinen pedagogiikka ja yleinen tuki.

Kehityskeskustelut loka-marraskuussa.

Esiopetus (tulosityksikkö)

Toiminta-ajatus ja tehtävät

Esiopetuksesta säädetään perusopetuslaissa (628/1998). Kunta on perusopetuslain nojalla velvollinen järjestämään esiopetusta alueella asuville lapsille. Lapsen on osallistuttava oppivelvollisuuden alkamista edeltävänä vuotena esiopetukseen tai

muuhun esiopetuksen tavoitteet saavuttavaan toimintaan. Perusopetuslain mukainen esiopetus on osallistujille maksutonta. Lapsen huoltajan on huolehdittava siitä, että lapsi osallistuu esiopetukseen tai muuhun esiopetuksen tavoitteet saavuttavaan toimintaan. Esiopetuksessa olevalla lapsella on oikeus maksuttomaan kuljetukseen. Laissa säädetään ryhmäkoosta sekä henkilöstömitoituksesta.

Esiopetusta toteutetaan sekä valtakunnallisen että paikallisen esiopetussuunnitelman mukaisesti. Jokaiselle lapselle tehdään henkilökohtainen esiopetussuunnitelma. Esiopetuksen tavoitteena on osana varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen jatkumoa vahvistaa lasten oppimisen ja kehityksen edellytyksiä.

Opetus- ja kulttuuriministeriön valmisteleman perusopetuslain muutoksen seurauksena oppimisen tuki on uudistunut esi- ja perusopetuksessa. Laki perusopetuslain muuttamisesta (1090/2024) hyväksyttiin 30.12.2024 ja lainsäädännön muutos tuli tuen osalta voimaan 1.8.2025. Oppimisen tuen uudistus ei muuta varhaiskasvatuksessa annettavaa tukea.

Toiminnan painopistealueet 2025–2027

Parikkalassa varhaiskasvatuksen painopistealueina ovat liikunta, leikki ja positiivinen pedagogiikka.

Sisällöt avattu tarkemmin varhaiskasvatuksen toimintasuunnitelmassa 2025–2026.

Olellaiset tapahtumat tilikaudella

Pääasiassa samat tapahtumat kuin varhaiskasvatuksessa.

Molemmat kunnan esiopetusryhmät muuttivat elokuussa uusiin tiloihin. Satakielen eskarit Parikkala hallin yläkertaan (Kirjolankatu 5) ja Saaren eskarit entisiin Saaren palvelutalon tiloihin (Akapohjantie 19).

Hankkeet

Hankkeen nimi ja sisältö	Hankkeen rahoittajat, hallinnoija ja tavoitteet	Aikataulu	Kokonaisbudjetti €/vuosi	Kunnan osuus € / %	Toteutuminen
Satakieleen leikkiin, seikkailemaan ja liikkumaan kutsuva piha-alue	Etelä-Suomen aluehallintovirasto on päättänyt myöntää hankkeelle valtionavustusta 9 500 €.	syksy 24 - kevät 25	32 050 €	70 %	kesken
Valtion erityisavustus varhaiskasvatukseen, esi- ja perusopetuksen koulutuksellista	OKM	2025 - 2027	111 127 € kolmelle vuodelle, 37 043 €/vuosi	80 %	jatkuu

tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistäviin toimenpiteisiin vuosille 2024–2027			jaetaan esi- ja perusopetuksen kesken		
---	--	--	---------------------------------------	--	--

Varhaiskasvatus -tulosalueen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Kuntastrategia (KV)		Toteutus (KH ja LTK:T)	Seuranta	Toteutuminen
Painopiste	Tavoite	Toimenpide	Mittari	
Yhdessä tekemistä	Pidämme Parikkalan vireänä	Iloa, leikkiä ja yhdessä tekemistä yhteistyötahojen kanssa leikkipedagogiikan ja liikunnan keinoin.	Liikunnan vuosikellon seuraaminen. Asiakastytyväisyyskyselyt.	Yhteistyötä ja kunnan liikuntaneuvoston kanssa.
	Huolehdimme henkilöstön viihtyvyydestä ja hyvinvoinnista	Tuemme kannustavalla johtamisella henkilöstön mahdollisuuksia kehittää itseään, omaa työtään ja toimintatapojaan. Vahvistamme positiivista pedagogiikkaa niin työntekijöiden kuin lastenkin kanssa.	Täydennyskoulutuksen määrä. Työhyvinvointikysely. Kehityskeskustelut ja tiimikeskustelut. Pedatiimit.	Kehityskeskustelut ja koulutuksen säännölliset palaverit ja tiimikeskustelut.
Palveluista hyvinvointia	Panostamme lasten ja nuorten sekä perheiden hyvinvointiin	Panostamme lasten ja perheiden hyvinvointiin tarjoamalla laadukasta varhaiskasvatusta. Olemme läsnä olevia ja kiinnitämme huomiota vuorovaikutukseen niin lasten kuin huoltajienkin kanssa.	Palautekyselyt, toiminnanarviointi, käytänteet- tiimitoiminta.	Valssi-tavoitteiden saavuttaminen rauhallisuus- ja kiireettömyysarjessa. Palautekyselyt perheille joulukuussa.

Toiminnan tunnusluvut (perustelutietoja)

Hyödyke ja mittayksikkö	TP 2024	TA 2025	TP 2025	Poikkeama	Tot-%
Hoitopaikat kpl	124	130	130	0	100%
Läsnäolopäivät kpl	18 765	18 000	16 345	-1655	90,81%
Lapsia hoidossa 31.12.	107	110	102	-8	92,73%
- joista erityistä hoitoa ja kasvatusta tarvitsevia % (*)	5,61	9	5,88	-3,12	65,33%
Menot €/ läsnäolopäivä	86,58	110	127,46	+17,46	115,87%
Käyttöaste päiväkodit, %	75	75	78	+3	104%
Lasten kotihoidontuki, lapsia	20	20	22	+2	110%

*) erityisen tuen tarve: lastensuojelun tarve, vamma tai pitkäaikainen sairaus, kielellinen kehitys ja kommunikaatio, tarkkaavaisuus, kognitiivinen alue, tunne-elämä tai sosiaalinen kasvu

Talous

	TP 2024	TA 2025	TA- muutos	Muutettu TA 2025	TP 2025	Tot%
Toimintatuotot	145 749	137 500	0	137 500	123 408	89,8
Toimintakulut	-2 097 266	-2 297 735	175 000	-2 122 734	-2 083 313	98,1
Toimintakate	-1 951 517	-2 160 235	175 000	-1 985 234	-1 959 905	98,7

Merkittävimmät poikkeamat talousarviosta ja niiden perustelut

Varhaiskasvatus: Toimintakate 93,7 %. Ylijäämä 208 097€. Henkilöstökulut 93,6 %. Palvelujen ostot 77,5 %.

Esiopetus: Toimintakate 123,7 %. Alijäämä 23 401€. Johtuu määräaikaisten palkkojen noususta. Vakituinen varhaiskasvatuksen opettaja irtisanoutui keväällä 2025 – tilalle määräaikainen varhaiskasvatuksen opettaja. Paljon pitkiä poissaoloja erityisesti keväällä 2025. Sijaisille tarvetta, koska ryhmissä paljon tuen tarvetta ja lain määrittelemä suhdeluku. Henkilöstökulut 164,7 %. Palvelujen ostot 79,4 %. Molemmat esiopetusryhmät siirtyivät uusiin tiloihin elokuussa 2025.

Kotihoidon tuki: Toimintakate 86,6 %. Ylijäämä 15 632€.